

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

magna te expectabit patientiæ corona, Matth. 5. Beati eritis cum oderint vos homines propter veritatem, & car.

CAPVT XVI.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit detractio.*
2. *Quomodo detractor teneatur ad restitutionem fame proximo ablata.*
3. *Quomodo puniatur à Deo detractio.*

Detractio est malus & falsus sermo, quo proximus in fama læditur & honore priuatur, idque in absentia: nam sicut noctua non in die, sed in tenebris volat: sic detractor non in faciem, sed dorsum loquitur. de talibus dicit Apostolus Romanor. primo, detractores Deo odibiles. odit enim Deus illos, & est spiritualis homicida omnis detractor. nam ille cui detrahitur, in conscientia eius qui audit illam detractioem, occiditur, in cuius conscientia prius vivebat per bonam famam: & tale homicidium grauius est corporali: nã in corporali homicidio corpus vnus occiditur, hic autem multorum animæ, nempe detractoris & auditoris seu auditorum. deinde grauius est hoc peccatũ homicidio naturali, quia serpit de vno ad alium: nam vnus est sæpè qui loquitur, & tamen vnum verbum in eodem momento multitudinis audientium, dum aures trãfigit, animas interficit: hoc non fit in homicidio corporali. Est autem sicut cætera peccata, contra scripturam Exo. 22. Dijs (id est, superioribus) non detrahes. & Iacob. 4. Nolite detrahere alterutrũ & car. Sed nemo est qui audiat hoc peccatum esse inhibitum à D E O. Præterea hoc peccatum comparatur cani, Ecc. 19. sagittã infixã femori canis, sic verbum in ore stulti. canis sagittam habens

NN 2 in fe

in femore, non quiescit donec remouerit: sic stultus quiescere non potest, donec verbum quod audierit, alijs retulerit: similes sunt porco, qui prius os quàm pedes coinquinat, & ingrediens hortum, potius lutum quàm flores inuadit. Sic est os detractoris, etsi manus non vulnerat, tamen os lædit, & carpit inferiora proximi, id est, lutum: non autem flores, id est, bonitates eius refert, sunt quoq; similes Iudæ, qui occulto signo Christum prodidit &c.

2. Secundo, quum furtum sit spiritualis detractio, quod Dominus prohibuit Leuitic. 19. furdo (hoc est, absenti) ne detrahas vel maledicas. nam vt dicit Salomon Prouerb. 22. melius est nomen bonum, quàm diuitiæ multæ. Igitur qui furatur alteri famam, plus facit quàm si aurum & argentum: vestes & alia furatur &cæt. Et quoniam peccatum non dimittitur, nisi ablatum restituatur, quia talis nondum dolet peccasse se interim dum retinet ablatum: ergo non potest consequi remissionem & salutem, nisi restituat & doleat: qui igitur, vt Gerson ait, lædit iniuste infamando proximum, tenetur restituere damnum illatum, & retractare id, quod falsò imposuit, ita publice & coram illis, sicut & coram quibus diffamauit: nam per bonam famam multa conciliantur bona apud populum, vt patet in concionatoribus, prælatis, gubernatoribus: & è diuerso per infamiam multa mala fiunt, nempe contemptus superiorum, inobedientia, &c. Ob eam igitur maximè causam Deus prohibuit, ne superioribus detraheremus, Exod. 22. At quidam inquit: Verum dico de illo, & nõ mentior. Respon. Deut. 16. præcipitur, Quod iustum est, iuste exequere: id est, habes caput & ordinem iudicij: illic appella & loquere, si quid iustum vel iniustum habes. Sed occultè & absenti & apud quosuis detrahere, hoc enorme est peccatum. Sunt quoque tales detractores peiores ipsis canibus, lupis ac cæteris feris: nam illi deuo.

deuorant carnes uiuentium, detractor autem non solum uiuentes, sed etiam iamdudum mortuos atque foetentes, dētib; detractiois rodit, & non sinit quiescere in pace, sicut orat Ecclesia pro defunctis.

Postremo, Apostolus Rom. 1. inter alia peccata hoc quoq; vitium recensens, inquit, tales esse reiectos in reprobum sensum atq; damnatos, & non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus: ergo non solum detractores sed etiam auditores damnationem incurrunt: nam serpens detractor est, infecit naturam nostram in parentibus, Gen. 3. vnde & hodiē libenter audimus cōtra alios susurrātes & obloquētes. S. Augustinus hoc peccatum maiorem in modum detestabatur, itā vt neminē admissurus esset ad mensam, qui alijs detraheret, ideoquē & hos versus ipse mensæ suæ inscripsit:

*Quisquis amat dictis absentum rodere vitam,
Hanc mensam vetitam nouerit esse sibi.*

Est enim maxima abusio linguæ, qua Deus hominem præ cæteris animalibus donauit, non vt proximum suum obloquendo seu maledicendo roderet, sed Deū suum laudaret, benediceret, gratias ageret, & proximum suum iuaret. Quarē Deus aliquādō visibiliter punit talem abusum linguæ, vt in hora mortis fiant elingues, vt nec loqui, nec peccata sua confiteri possint: & diues epulo in flamma maximē cruciatur in lingua, Luca 16. facit enim detractio odibilem Deo, & priuat nos regno cœlorum, 1. Ioan. 3. Omnis qui odit fratrem suum, homicida est, & lædit charitatem proximi, quæ omnia sunt maxima & periculosissima damna: sed hoc vitium in hominibus nemo domare potest, præterquàm Deus. Iacob. tertio. Linguam nullus hominum domare potest: inquietum malum, plena mortifero veneno lingua: in ipsa benedicimus Deum, & maledicimus homines. Sed non sic

fratres & cæ. Idè Gerson dans remedium contra detractionem, inquit: Cogitet primùm detractor propriam suam fragilitatem & defectum. nam iustus in principio est accusator sui ipsius. Deindè cogitet, si fortè fuisset ipse in tali statu & occasione, sicut ille fuit, similiter cecidisset. Est enim multiplex occasio peccandi, deindè cogitet, quàm periculosum sit alienum seruum iudicare, qui Domino stat aut cadit, Romanor. 14.

CAPVT XVII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit mendacium.*
2. *Cui similis sit mendaciloquus.*
3. *Quam grauius puniatur à Deo.*

1. **M**ENDACIUM est falsa locutio contra veritatem & conscientiam fallens, & hoc maximè prohibuit Deus, cū dicit Mat. quinto: Sit sermo vester, Est est, Non non. Et Zachar. 8. Loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo. Hæc verba ad Ephes. quarto repetit Apostolus, & adiungit, quando inuicem sumus membra, Anima enim nostra nihil adè desiderat, quàm scire veritatē in rebus omnib. sed hoc quod homo desiderat, i. veritatē ab alijs, ipse non dicit alijs: hoc enim vitium mentiendi venit à Diabolo, qui primum commisit mendacium, Gen. 3. inquit: Nequaquàm moriemini &c. vnde dicitur pater mendacij, & Spiritus mendax. Quotquot ergo mendacijs assueuerunt, filij sunt diaboli, sicut Christus exprobrat Iudæis: è diuerso qui filij DEI sunt, veritatem amant & loquuntur & cæt. Est triplex mendacium: Iocosum, quod licet sit sine damno alterius, id est, dum recitatur fabula, est tamē verbum ociosum, de quo homo cogitur reddere rationem,

Ioan. 8.
3. Reg. 22.

Ioan. 8.